

Češi v zahraničí - Jestli máte opravdovou touhu, dokážete úplně všechno, říká jazzman Rudi Linka

[2010-04-24] Autor: Milena Štráfěldová

Když Rudi Linka koncem 70. let emigroval z husákovského Československa, bylo mu devatenáct a na kytaru se teprve učil hrát. Dnes žije v New Yorku a mezi jazzovými kytaristy patří ke světové špičce. Do Česka se ale od r. 1990 pravidelně vrací a letos tu pořádá už pátý ročník Bohemian Jazz Festu. Milena Štráfěldová se v dnešní rubrice Češi v zahraničí Rudiho Linky zeptala, co ho k jazzu přivedlo:

"Já jsem začal hrát jazz kvůli tomu, že jsem potkal lidi, kteří ho tu hráli. A ti se mi jako lidi tak hrozně líbili, vlastně ještě víc než ta hudba, že jsem to kvůli nim vzal."

Kdo to tenkrát byl?

"To byl Karel Velebný, basista Petr Škrabák. Přes tyhle lidi jsem objevil, že ta hudba je opravdu úžasná a opravdu jsem ji pak začal milovat."

To ale nebyl první okamžik, kdy jste se potkal s muzikou? Vy už jste hrál jako dítě...

Rudy Linka

"Já už jsem hrál jako dítě, poněvadž moje rodina byla velice hudebně založená. Všechny děti na něco hrály, a všichni příbuzní a všichni bratraci na něco hráli, takže já jsem od šesti let hrál na housle. Já jsem si vůbec nepředstavoval, že nějaká rodina takhle nehraje."

A bavilo vás to?

"Já jsem po pravdě řečeno nad tím ani moc neuvažoval. Když to dělali všichni, tak jsem to dělal i já. Pak ale najednou nastala doba, kdy ve třinácti letech jsem řekl, proč hraju na housle, když jsem si je vlastně nevybral? Začal jsem studovat klasickou kytaru, poslouchal jsem Beatles a snažil jsem se naučit hrát Beatles. Pak jsem ale v patnácti letech všechno přeskočil a začal jsem poslouchat Milese Davise."

Vy jste se poměrně brzy, bylo vám devatenáct, rozhodl k

emigraci. Proč?

"Já jsem byl hrozně romantická duše. Pochopitelně tady byl komunismus, já jsem ale hrozně moc chtěl vědět, jaký ten svět je. Já jsem chtěl chodit na koncerty lidí, které jsem věčně poslouchal. Najednou jsem si ale uvědomil, že tady je nikdy neuvídím. Ti lidi by mohli být z Marsu a bylo by to to samé. Já jsem to nebyl schopný přenést přes srdce, abych si řekl, že to takhle bude."

Jak se vám podařilo tehdy odjet?

"Já jsem dostal devizový příslib do Německa na čtyři dny a pak už jsem nevrátil."

Vy jste ale v Německu zůstal jen velmi krátce a zamířil jste do Skandinávie...

Manželka Rudyho Linky

"Já jsem hned odjel do Švédska. Já jsem studoval němčinu od třetí třídy, ale věděl jsem naprosto jistě, že německy vůbec nemluví. Všichni mi vždycky říkali, že nejsem nadaný na řeči. Já jsem ale přišel na to, že nadání má plno lidí, ale nejdůležitější je touha. Jestli máte touhu, tak dokážete úplně všechno, po čem zatoužíte. Já hrozně rád mluvím s lidmi. Najednou jsem přijel do Švédska a hned od začátku, po několika měsících, jsem začal mluvit švédsky. A ne kvůli tomu, že bych to začal studovat, ale já jsem chtěl mluvit s těmi lidmi. A já jsem neměl jinou možnost. V tom momentě je všechno úplně jinak. Takže bych chtěl říct všem lidem, co se chtějí něco naučit: postavte se do té situace, abyste se to opravdu mohli naučit! Jestli chcete být toreador, odjeďte do Španělska a tam se snažte být toreador. A nesnažte se být toreador v Hloubětíně."

Čím jste chtěl být vy ve Švédsku?

"Já už jsem vlastně odjel s tím, že chci studovat jazzovou kytaru. Já jsem tu byl na Lidové konzervatoři, studoval jsem u pana Milana Tesaře, což je výborný učitel a skvělý kytarista, ale já jsem měl pocit, že o jazzové kytáře toho tady ještě lidi moc nevědí. A myslel jsem si, že když člověk jenom překročí tu čáru na Západ, tak tam okamžitě všichni vědí."

A vědí?

"Teď je to už trochu jinak, tenkrát to ale bylo hodně podobné. Tam se vlastně taky učila jenom klasická hudba a jazz jen velice málo. Bylo úplně jasné, že to je opravdu americká záležitost. Všechny ty školy jsou jenom v Americe a všichni lidi, kteří přijeli a hráli úplně skvěle, byli Američani."

Jak se vám pak podařilo dostat se do Ameriky? A kdy?

"Já jsem dostal stipendium na Berklee College of Music v roce 1985. Odjeli jsme tam s mou ženou, vzali jsme se asi dva dny před tím, než jsme jeli, ona jela studovat do New Yorku na Columbia University k Miloši Formanovi film. A já jsem jel studovat do Bostonu na Berklee College of Music. Tam jsem byl rok a potom jsem dostal stipendium na New School v New

Yorku. Tam jsem byl dva roky. A po těch třech letech v Americe najednou byla práce a my jsme v té Americe zůstali. Já jsem ani neodjel s tím, že chci být v Americe, ale musím říct, že New York je vlastně nejlepší místo na světě. Jestli nejste tam, kde jste se narodili, tak to druhé nejlepší místo je New York."

Kdy jste začal mít pocit, že vám to jde, že jste se chytil?

"Těch věcí bylo několik. Když jsme začali nahrávat skladby a když jsem je pak někomu poslal, tak mi ti lidi začali posílat dopisy, že se jim to opravdu líbilo. I když to třeba nakonec nevydali. Potom, to bylo v r. 1998, když jsem se dostal /v hodnocení časopisu/ Down Beat mezi deset nejlepších jazzových kytaristů. To už pro mne znamenalo nejen, že o mně ví plno lidí, ale nějak jsem si řekl, že bych v tom mohl pokračovat. I když tahle cesta je dlouhá. A nejvíc se mi na ní líbí to, že vlastně nikdy nekončí."

Kdy jste poprvé vrátil z Ameriky do Česka?

"Já jsem přijel poprvé, zrovna když se narodila moje dcera, v roce 1990."

Jaké to bylo, po tolika letech?

"Úžasné bylo to, že tady se vlastně nic nezměnilo. Tady všechno vypadalo úplně stejně. Všechny nápisy, Mlékárna, a všechno bylo úplně stejné."

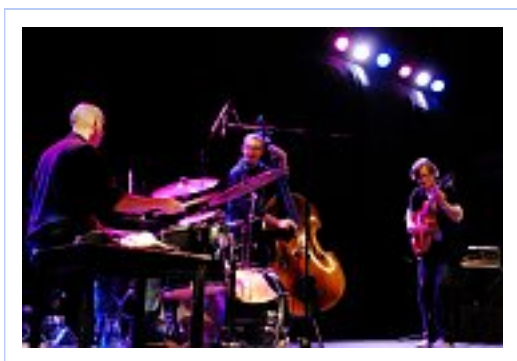

Dům Rudyho Linky na venkově

Od r. 2006 tu pořádáte festival. Co vás k tomu přivedlo?

"Ten nápad jsem dostal jenom kvůli tomu, že v roce 2003 jsme koupili chalupu u Prachatic, na Šumavě. Tu jsme začali opravovat. Vždycky jsme přijeli v létě, byli jsme tu dva měsíce a opravovali jsme chalupu. A najednou jsem tu byl po hrozně dlouhé době trochu déle, jezdil jsem autem a chodil jsem po těch náměstích v Prachaticích a v Českých Budějovicích a v Praze. A uvědomil jsem si, že ta náměstí jsou architektonicky tak úžasná! Jediné, co mi na tom vadilo, že se na těch náměstích skoro nic neděje. Vadilo mi třeba, že na Staroměstském náměstí byl saxofonista, který tam hrál s magnetofonovým páskem. A já jsem si říkal, kdyby tu bylo něco, co je na světové úrovni jako ta architektura, to byl byl vodvaz! Pak jsem o tom začal s lidmi mluvit, starosta Prachatic seděl vedle mne v hospodě, tak jsem mu to řekl. A všem se ta myšlenka hrozně líbila. Tak jsme pak udělali první ročník Bohemian Jazz Festu a teď už bude pátý ročník. Letos to bude devět dní a v sedmi městech."

Kde všude budete letos hrát?

"Začneme v Praze, 13. a 14. července. Potom budeme v Domažlicích, 15. a 16. jsme v Plzni, 17. v Táboře. Pak 22. července je to v Brně, 23. v Prachaticích a 24. a 25. v Českých Budějovicích."

Kdo bude vystupovat na letošním Bohemian Jazz Festu?

"Teď ještě nemáme přesně všechno, co ale můžu říct: 13. července bude v Praze Stanley Clarke. Z Německa budeme mít Johannese Enderse. Máme vlastně plno nových zemí, které sem posílají muzikanty. Máme Německo, Rakousko, Itálii, Švédsko, Dánsko. Letos ale taky máme Norsko, Holandsko, Belgii a Španělsko. Já se hrozně těším na to Španělsko, protože doufám, že přijede kapela, která nejen hraje jazz s flamencem, ale možná přiveze i tanečníci. Já teď akorát musím zjistit, co se ze všech těch velkých plánů stane."

Foto: Archiv Rudyho Linky